

LÉČEBNÁ REHABILITACE U DĚTÍ S DĚTSKOU MOZKOVOU OBRNOU V POOPERAČNÍM OBDOBÍ

Klára Svobodová, Dis.

PaedDr. Irena Zouňková, Ph.D.

Předmět: Fyzioterapie v klinických oborech, ZS, 2NMgr

Téma: metodické postupy při práci fyzioterapeuta a lékaře –operativa DMO

LÉČEBNÁ REHABILITACE

- Včasná diagnostika DMO
- včasná týmová spolupráce
- včasná rehabilitace

Pohybové komponenty u DMO

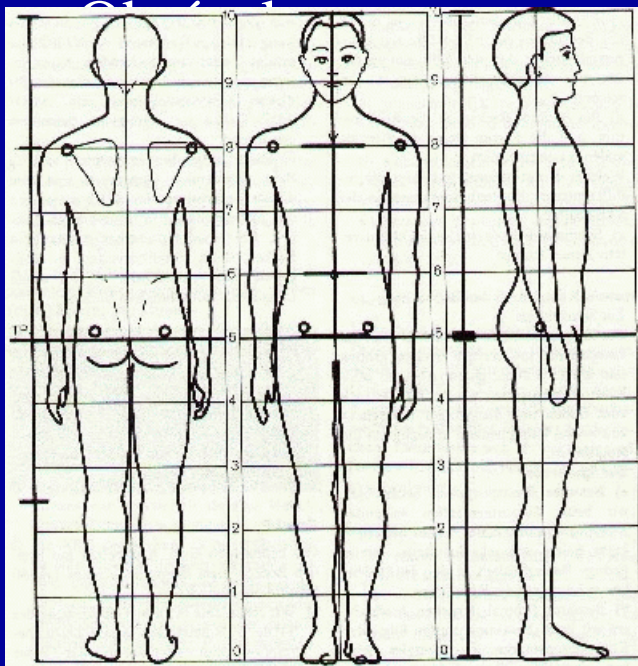

- Kyfosa páteře s vrcholem ve střední Th oblasti
- vnitřní rotace
- addukce
- flexe nebo extenze

Cíle léčebné rehabilitace

- koordinovaná souhra svalů
- plné vzpřímení
- jistá, symetrická poloha a pohyb
- lokomoce
- soběstačnost

Vzpřímený stoj, vzpřímená chůze

- extenze osového orgánu
- symetrické držení pletenců ramenních
- symetrické držení pletenců pánevních

Terapeutické postupy

- facilitačně/inhibiční metody
Vojta, Bobath, Kabat
- mobilizace měkkých tkání
- mobilizace kloubních spojení

Léčebná rehabilitace v období

- předoperačním
- po operaci
- po uplynulé době hojení

Období předoperační

- Vzájemný kontakt
dítě
fyzioterapeut
rodič
- kineziologické
vyšetření
- nácvik terapeutických
postupů po operaci

Období po operaci

- Vztah
dítě
ošetřovatelský tým
fyzioterapeut

- rehabilitační
ošetřovatelství:
polohování
manipulace

Terapeutické postupy po operaci

- Zachování event. zvýšení aktivní a pasivní kloubní pohyblivosti

Terapeutické postupy po operaci

- Zachování event. zvýšení aktivní a pasivní kloubní pohyblivosti
- nácvik mobility na lůžku fyziologickým způsobem (leh na zádech, leh na břiše, otáčení, vzpřímení do sedu...)

Terapeutické postupy po operaci

- Zachování event. zvýšení aktivní a pasivní kloubní pohyblivosti
- nácvik mobility na lůžku fyziologickým způsobem (leh na zádech, leh na břiše, otáčení, vzpřímení do sedu...)
- aktivace základních složek lokomoce reflexním způsobem (aktivace vzpřímení, krokového cyklu, opěrných funkcí ..)

Období po uplynutí doby hojení

- Vztah dítě
rodič
fyzioterapeut
ošetřovatelský tým

Období po uplynutí doby hojení

- Vztah dítě
rodič
fyzioterapeut
ošetřovatelský tým
- rehabilitační ošetřovatelství :
manipulace, polohování, přesun

Období po uplynutí doby hojení

Obrázek

- Vztah dítě
rodič
fyzioterapeut
ošetřovatelský tým
- rehabilitační ošetřovatelství :
manipulace, polohování,
přesuny
- fyzioterapeutické postupy F/I
metody, mobilizace měkkých
tkání, mobilizace kloubních
struktur

Terapeutické postupy po uplynutí doby hojení

Obrázek

- prevence vzniku keloidní jizvy
- prevence vzniku „aktivní“ jizvy v delším časovém horizontu

Terapeutické postupy po uplynutí doby hojení

- prevence vzniku keloidní jizvy
- prevence vzniku „aktivní“ jizvy v delším časovém horizontu
- udržení pružnosti kůže, fascie, svalu

Terapeutické postupy po uplynutí doby hojení

- prevence vzniku keloidní jizvy
- prevence vzniku „aktivní“ jizvy v delším časovém horizontu
- udržení pružnosti kůže, fascie, svalu
- udržení, zvýšení kloubní pohyblivosti

Terapeutické postupy po uplynutí doby hojení

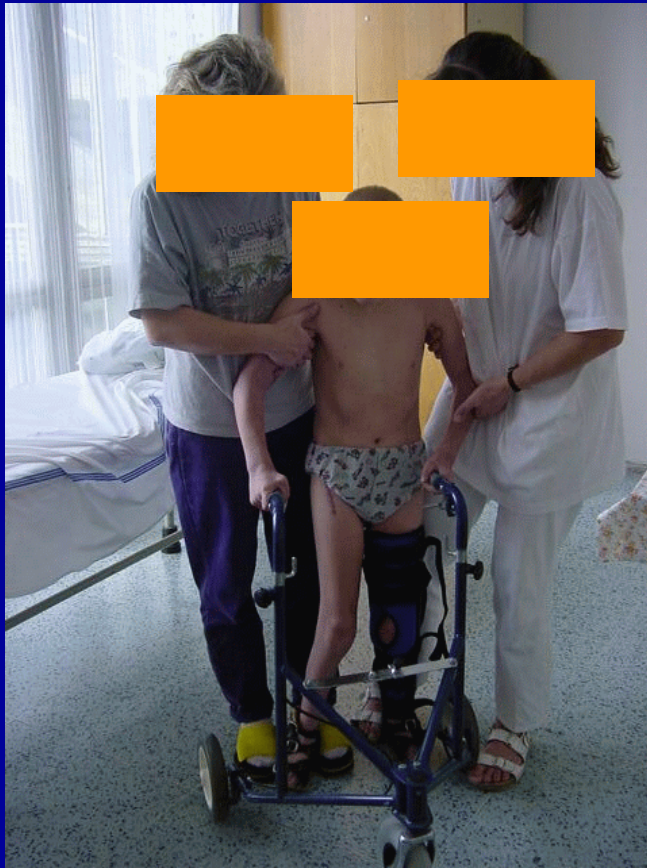
- prevence vzniku keloidní jizvy
- prevence vzniku „aktivní“ jizvy v delším časovém horizontu
- udržení pružnosti kůže, fascie, svalu
- udržení, zvýšení kloubní pohyblivosti
- inhibice bolesti

Terapeutické postupy po uplynutí doby hojení

- prevence vzniku keloidní jizvy
- prevence vzniku „aktivní“ jizvy v delším časovém horizontu
- udržení pružnosti kůže, fascie, svalu
- udržení, zvýšení kloubní pohyblivosti
- inhibice bolesti
- aktivace základních svalových synergií

Terapeutické postupy po uplynutí doby hojení

- prevence vzniku keloidní jizvy
- prevence vzniku „aktivní“ jizvy v delším časovém horizontu
- udržení pružnosti kůže, fascie, svalu
- udržení, zvýšení kloubní pohyblivosti
- inhibice bolesti
- aktivace základních svalových synergií
- senzomotorické učení vyšších vývojových poloh a pohybů

Terapeutické postupy po uplynutí doby hojení

- prevence vzniku keloidní jizvy
- prevence vzniku „aktivní“ jizvy v delším časovém horizontu
- udržení pružnosti kůže, fascie, svalu
- udržení, zvýšení kloubní pohyblivosti
- inhibice bolesti
- aktivace základních svalových synergií
- senzomotorické učení vyšších vývojových poloh a pohybů
- polohování

Fyzikální metody

- vodoléčba
- impulsivní magnetické pole
- laser

Specifika fyzioterapie u typů operací

- Operace na měkkých tkáních

Tenotomie m. rectus femoris, tenot. mm. adduktorech, prolongace flexorů kolen, Strayerova operace, Bakerova operace, prolongace A.Š.

- Operace na kostech

Operace sec. Grice, acetabuloplastika, derotační osteotomie, distalizace patel

Operace na měkkých tkáních

Polohování

Symetrie pánve

Elevace pánve

Hybnost prstců

Operace na měkkých tkáních

Otáčení

Rotace v podélné ose
trupu

0 ventrální flexe pánve

Operace na měkkých tkáních

Poloha na břiše

Protažení mm. RF

**Centrace ramenního
kloubu**

Operace na měkkých tkáních - terapie

Ano

Ne

- Měkké techniky
- Mobilizace periferních kloubů
- Vojta, Bobath, PNF
- Izolované pohyby

SED u tenot.RF

Po sejmutí SFO – plná zátěž

Operace na měkkých tkáních - terapie

Operace na kostech

Operace sec. Grice – před/po operaci

Operace na kostech - *Grice* - terapie

Ano

- Měkké techniky
- Mobilizace periferních kloubů
- Vojta, Bobath, PNF
- Izolované pohyby
- Postupná flexe v koleni v období přiložení SF

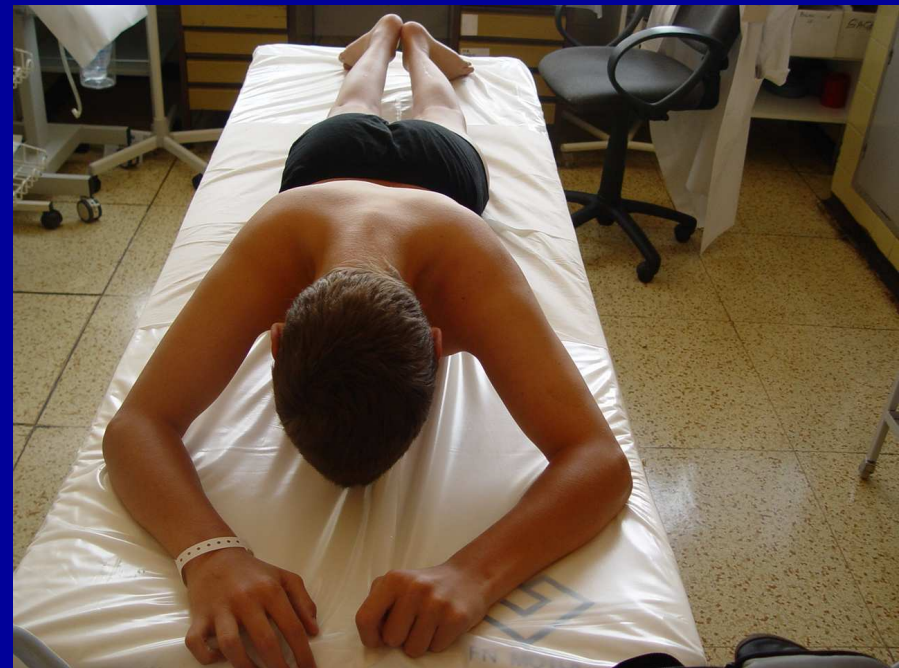
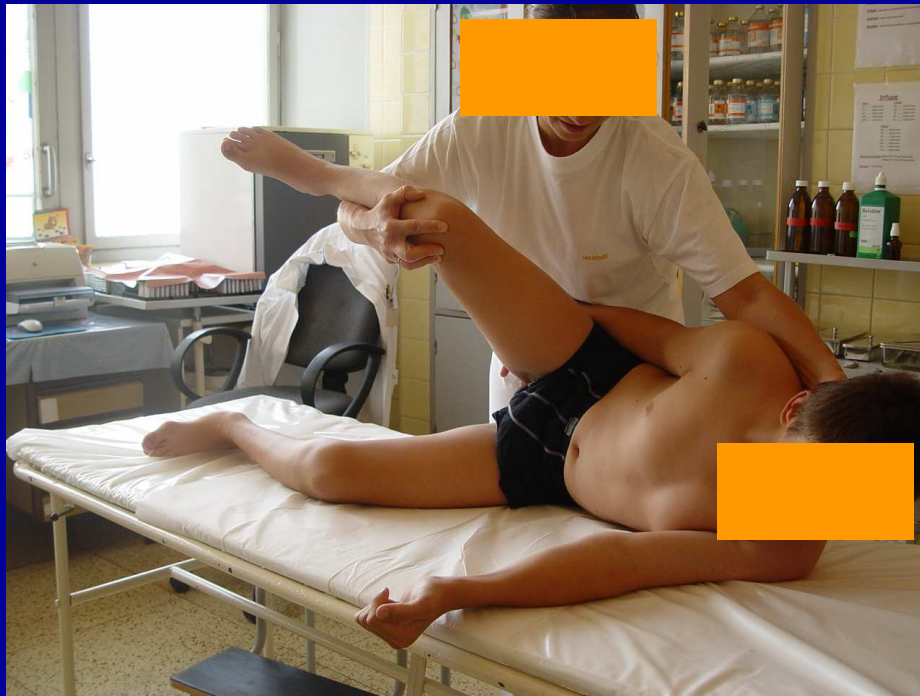
Ne

- Flexe kolene v období přiložení SF – prvních 14 dní

Po sejmutí SFO (3 měs) – plná zátěž
dle RTG

Operace na kostech- *Grice* – terapie před/po sejmutí SF

Operace na kostech- *Grice* – terapie před/po sejmutí SF

Operace na kostech

Operace sec. Grice

Polohování

Extenze kolene

Operace na kostech- *Grice* – terapie po sejmutí SF

- Měkké techniky
- Mobilizace periferních kloubů
- Vojta, Bobath, PNF
- Izolované pohyby
- Postupná flexe v koleni

brázky

Operace na kostech Acetabuloplastika

Extenze trupu

Symetrické poloha DKK ve spici

Polohování po operaci

Operace na kostech Acetabuloplastika

Otáčení

**Zachování abdukce
v kyčel. kloubu**

Operace na kostech Acetabuloplastika

Napřímení ThL páteře

Polohování po operaci

Operace na kostech Acetabuloplastika

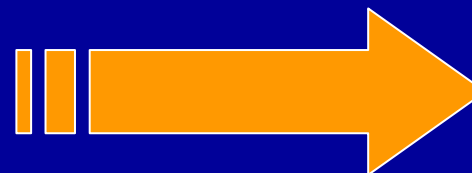
Fyzioterapie - SFO

Mobilizační techniky

Kontrolované izolované pohyby

Operace na kostech

Acetabuloplastika

Fyzioterapie
SFO

Reflexní otáčení 1.f.

Reflexní plazení

Operace na kostech Acetabuloplastika

Fyzioterapie
SFO

Techniky
Bobath,
PNF

Operace na kostech Acetabuloplastika

Fyzioterapie po sejmutí SFO

Ano

- Měkké techniky
- Mobilizace periferních kloubů
- Vojta, Bobath, PNF
- Izolované pohyby
- Vodoléčba
- Postupná flexe v kyčli do 90°

Ne

- Flexe v kyčli nad 90°
- Hluboký sed
- Dlouhodobý sed - otoky DKK

**Po sejmutí SFO (6 týdnů) – zátěž s
odlehčením operované DK**

Operace na kostech *Derotační osteotomie*

- Po operaci nemají SFO
- Cvičení hned po operaci po zrušení RD
- Fyzio jako u pacientů po operaci kyčlí

CO NE ve fyzio : rotace, addukce, leh na boku operované strany

ANO ve fyzio : postupný sed, chůze s odlehčením oper.DK (1/3), izolované pohyby

Operace na kostech

Distalizace patel

- Vysoká sádrová fixace – 6 týdnů – ve fyzio není omezení

NEVERTIKALIZUJÍ SE PO DOBU SFO

Po sejmutí SFO

- Fyzio jako po operaci kolene : v začátku izolované pohyby
- Postupná flexe v koleni **DO 90°**
- Kontraindikace **kleku**

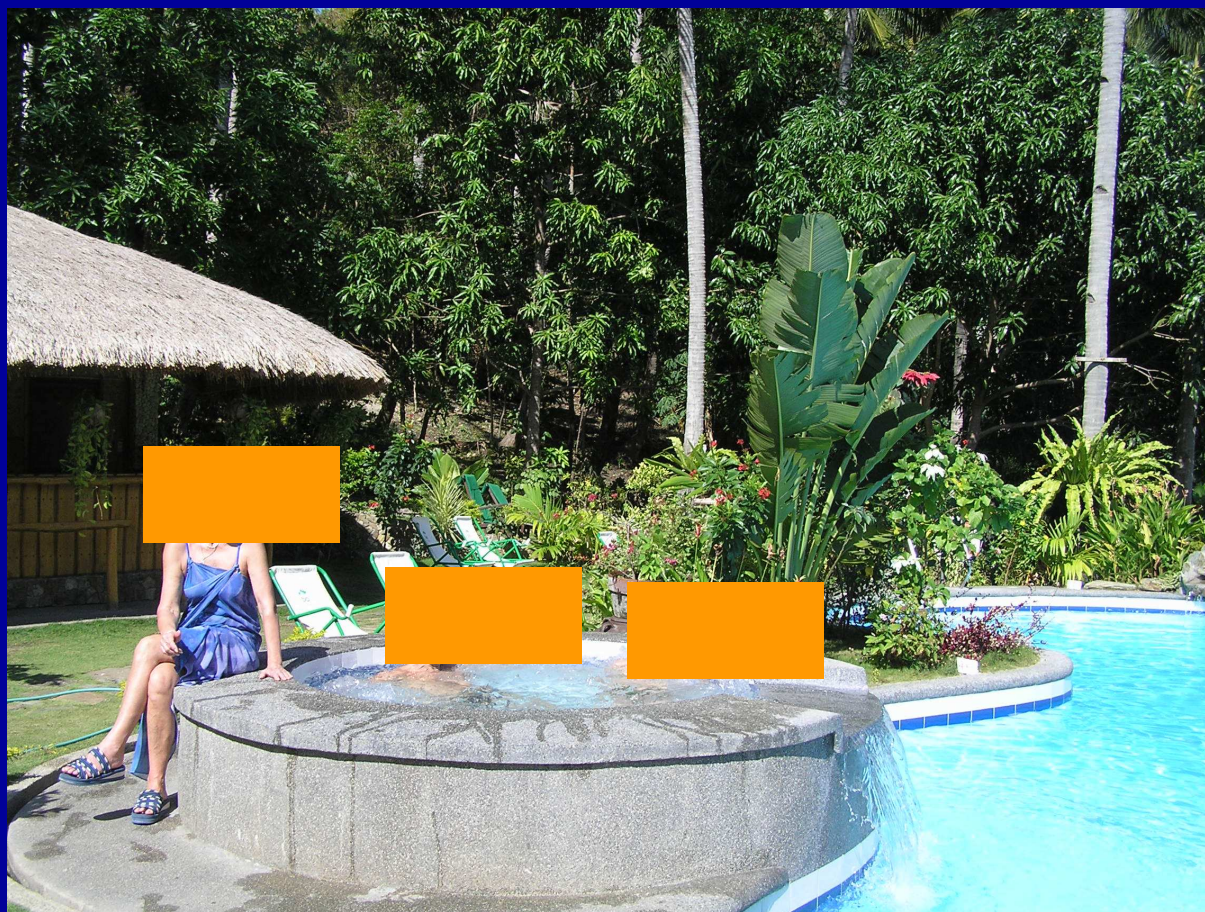
Testy u DMO

- Strayer – m. gastrocnemius
- Collisová – m. rectus femoris
- M. iliopsoas

Palpační vyšetření :

- Flexory kolen – mediální a laterální část
- Adduktory

Co dál po hospitalizaci - období po 8. -9. týdnu po operaci ?

Závěr

Komplexní terapie, partnerství a vzájemná spolupráce dítěte, rodiče, lékaře, ošetřovatelského personálu a fyzioterapeuta je jedním ze základních předpokladů úspěšné léčby.

Doporučená literatura

KRAUS, J. a kol.: Dětská mozková obrna, Grada, 2005

SCHEJBALOVÁ, A., TRČ, T.: Ortopedická operační terapie dětské mozkové obrny, Ortotika, 2008, 1. vydání

KOLÁŘ, P. et al.: Rehabilitace v klinické praxi, Galen, 2009